

۲۲۲۳۳۶۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ قطعات اخلاقی ﴾

به قلم

جَکُمُو لِئُوپاردی

با پیشگفتار

دکتر فَبیو کُرواتا

رئیس مرکز مَلّی مطالعات آثار لِئُوپاردی

یا ترجمه

فریده مهدوی دامغانی

جایزه بین‌المللی ترجمه مَن سَلیچِه ۲۰۰۲ از ایتالیا

نشان افتخار طلای ۲۰۰۳ از شهر راوِنا

نشان افتخار طلای ۲۰۰۴ از شهر فلورانس

شهروند افتخاری راوِنا در سال ۲۰۰۵

نشان لیاقت «کَمِن دُتره» از ریاست جمهوری ایتالیا ۲۰۰۷

برنده جایزه «جَکُمُو لِئُوپاردی» از شهر رِگِنْتی ۲۰۱۱

جایزه بهترین مترجم جشنواره فارابی ۱۳۹۱

جایزه بهترین مترجم سازمان جهانی یونسکو ۲۰۱۲



نشر تیر



مرداد ۱۴۰۰

*Le Operette Morali
Giacomo Leopardi
Letteratura Italiana Einaudi*

سرشناسه: لئوپاردی جاکومو ۱۷۹۸-۱۸۳۷
Giacomo Leopardi
عنوان و نام پدیدآور: قطعات اخلاقی / به قلم جگمو لئوپاردی؛
با ترجمه فریده مهدوی دامغانی (۱۳۴۲)
مشخصات نشر: نشر تیر، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری: ۴۸۰ صفحه؛ ۵/۱۴ × ۲۱ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۱۷-۲۸-۴
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
پادداشت: عنوان اصلی 1834 Operette Morali
موضوع: - نثر ایتالیایی - قرن ۱۹ م
موضوع: Italian Prose Literature - 19th century
شناسه افزوده: مهدوی دامغانی فریده ۱۳۴۲ - مترجم
Mahdavi Damghani, Farideh (1963-)
ردمبندی کنگره: PQ ۴۷۲۲
رده بندی دیویی: ۸۵۸/۷
شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۳۱۲۸۶ - اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا



نام کتاب: قطعات اخلاقی - نویسنده: جگمو لئوپاردی
مترجم: فریده مهدوی دامغانی - شماره شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۱۷-۲۸-۴
ناشر: نشر تیر - حروف نگاری و صفحه آرایی: نشر تیر
طراح روی جلد ندا ستجری - چاپ نخست: مرداد ۱۴۰۰

چاپ و نشر این متن به صورت جزوه یا نوار سی دی یا کتاب صوتی کاملاً ممنوع و غیر مجاز است. همین‌طور هم استفاده غیر قانونی از بخشهای آن یا از کل متن، در انواع کلاس‌های درس خصوصی یا عمومی، و نیز استفاده غیرقانونی از عنوان این اثر که از سوی خود مترجم و این انتشارات برگزیده شده است، بدون اجازه رسمی و قانونی مترجم و ناشر کاملاً ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

✽ و بدانید که خدای متعال ✽

✽ بر اعمال همه پندگان خود ناظر است. ✽

پیشگفتار دکتر فَبیو کُرواتا^۱ رئیس مرکز ملی مطالعات آثار لئوپاردی

در سال ۱۹۳۷ میلادی که دویستمین سالگرد مرگ جُکُمُو لئوپاردی بود، پارلمان ایتالیا پیشنهادی را از سوی سِناتُر کُنْت اِثْرِه^۲، مبنی بر تأسیس یک مرکز ملی مطالعات آثار لئوپاردی در ایتالیا دریافت کرد. بر اساس توضیحات آن سِناتُر، این مرکز وظیفه داشت یاد و خاطره آن شاعری را که اهل رِکُنْتی بود زنده نگاه دارد و تمام اندیشه‌ها و آثار او را نه تنها در خود ایتالیا بلکه در سراسر جهان معرفی و تبلیغ کند. طبعاً کارهای بیشماری در این راستا صورت گرفت: از برگزاری انواع کنفرانس‌های بین‌المللی گرفته است تا شکل‌گیری سِمینارهای تخصصی و نشست‌های علمی و ادبی و نیز برگزاری انواع مسابقات علمی و ادبی برای دانشجویان ایتالیایی. اما آن چه به عنوان نقطه عطف مشخصی در تبلیغ و توزیع اندیشه لئوپاردی محسوب می‌شد، تصویب قانونی تحت عنوان «لئوپاردی در سراسر جهان» بود. این قانون از سوی عالیجناب فَرَنکو فُسکی^۳ با نهایت جدیت دنبال شد و سپس از سوی کُنْتِس آنتا لئوپاردی^۴ که بیوه کُنْت پی‌پر فَرَنچسکو لئوپاردی^۵ (از نوادگان برادر کوچکتر جُکُمُو لئوپاردی) بود پیگیری شد تا آنها بتوانند در سال ۱۹۹۸ دویستمین سالگرد میلاد آن شاعر بزرگ را جشن بگیرند.

در واقع با شکل‌گیری این قانون، امکان ترجمه آثار لئوپاردی به زبانهای گوناگون و زنده دنیا میسر و مقدور می‌شد؛ این وضعیت برای آثار لئوپاردی یعنی «سرودها»، «زیتلُنه» (یا نوشته‌های پراکنده)، «اندیشه‌ها» و سرانجام «قطعات اخلاقی» اتفاق افتاد تا نوشته‌های شاعرانه جُکُمُو لئوپاردی بیش از پیش از سوی مردم جهان شناخته شود و بر اساس این نوع تلاش‌های فرهنگی، آن شاعر بزرگ در فراسوی مرزهای سرزمین مادری‌اش نیز به خوبی شناخته شود.

۱ _ Dr. Fabio Corvatta
۲ _ Conte Ettore Leopardi
۳ _ Franco Foschi
۴ _ Contessa Anna Leopardi
۵ _ Pier Francesco Leopardi

بدینسان نیز اینک سالها است که خانم فریده مهدوی دامغانی به ترجمه ادبیات منشور و منظوم ایتالیا مشغول است، گونه‌ای که کمتر کسی توانسته است به مانند او چنین تلاشهایی را در این عرصه فرهنگی به انجام برساند. او با ترجمه «کمندی الهی» دانه آغاز به کار کرد و سپس به ترجمه «سروده‌های» پترکا اقدام ورزید و پس از آن به بررسی و ترجمه بسیاری از آثار شاعران معروف «نوه چنتو» مانند اونگرتی، کارداریلی، مُنتاله و کوآزیمُودو اقدام ورزید و بی‌درنگ پس از آن، «گزیده‌ای از معروف‌ترین سروده‌های ادبیات ایتالیا» را به فارسی بازگردانی کرد.

از این رو، او برای تلاش‌های فرهنگی‌اش، عنوان رسمی «کُمن داتره» را از ریاست محترم جمهوری کشور ایتالیا دریافت کرد. سرانجام نیز مسیر فرهنگی‌اش برای شناخت هر چه بیشتر ادبیات منظوم ایتالیا، او را به سوی لئوپاردی راهنمایی کرد. شاعری که به قول خانم فریده: شاعری است که او عمیقاً با آثار و اندیشه‌هایش آشنایی دارد و پس از دانه، بیش از هر شاعر ایتالیایی دیگری به درک خصوصیات عاطفی و روحی او نائل آمده است. آن نیز به این خاطر که روحیه حساس و «اگزیتانسیل» آن شاعر دارای ماهیتی عمیقاً «شرقی» است. پس از آشنایی خانم فریده با مرحوم فرنکو فُسکی، ترجمه «سروده‌ها» به زبان فارسی شکل گرفت. متأسفانه انتشار آن اثر در سال ۲۰۱۰ میلادی، درست پس از مرگ فرنکو فُسکی صورت گرفت. با این حال در ماه مه ۲۰۱۱ (خرداد ۱۳۹۰) و با گرامیداشت یاد و خاطره فرنکو فُسکی، من و کُنِتِس اَلیمپیا لئوپاردی^۱ این خانم را به شهر رِکنتی دعوت کردیم و جایزه ویژه «جُکمو لئوپاردی» را به خاطر تلاش‌های ارزشمند او در جهت معرفی آثار منظوم ایتالیایی و ایجاد پیوندی فرهنگی میان اقوام گوناگون به او اعطا کردیم. پس از آشنایی‌مان در سال ۲۰۱۱ و علی‌رغم عدم امکان مجدد طرفین برای ملاقاتی دوباره، دوستی و رفاقت بسیار عمیقی میان ما و او شکل گرفت و با وجود تفاوت‌هایی در واقعیت‌های زندگی‌مان و نیز دین و آیین متفاوتی که داریم، به برکت و عنایت و اخلاصی که هر دو، همواره به مریم عذرا (درود بر آن بانو) ابراز داشته‌ایم و ابراز می‌داریم، ارتباط بسیار قوی و ژرفی میان خانواده‌های ما شکل

گرفت، به گونه‌ای که قلب مرا همواره از شادی و خوشنودی آکنده می‌سازد. در سال ۲۰۱۸ میلادی، با تأیید و موافقت «خانهٔ لئوپاردی»، من به وزیر محترم فرهنگ ایتالیا پیشنهاد کردم که دویستمین سالگرد آفرینش «بیکران» که معروف‌ترین سرودهٔ آن شاعر است، به صورت رسمی در ایتالیا جشن گرفته شود. وزیر محترم فرهنگ حکمی صادر فرمودند و پیشنهاد مرا مبنی بر آغاز برنامه‌های فرهنگی بسیار غنی و پرباری در ایتالیا و در سراسر جهان پذیرفتند. متأسفانه به دلیل شیوع بیماری کوید در سراسر جهان، از میزان فعالیت‌های این برنامه‌های فرهنگی به شدت کاسته شد. در واقع، یکی از همین برنامه‌های فرهنگی که از اهمیت بسیار ویژه‌ای نیز برخوردار است ترجمهٔ «قطعات اخلاقی» به زبان فارسی است که از سوی خانم فریده مهدوی دامغانی ترجمه شده است. و اینکه که شاهد پایان یافتن این اثر ادبی هستم بیش از پیش بر میزان شادی و خوشحالی‌ام افزوده شده است، زیرا نیک می‌دانم که این ترجمه، با نهایت عشق و علاقه و نیز شایستگی و کاردانی انجام گرفته است. به گونه‌ای که موفق شده است به شکل بسیار روشن و مشخصی، به معرفی و توضیح اندیشهٔ فلسفی لئوپاردی به زبان فارسی اقدام ورزد. طبعاً پس از پایان وضعیت اضطراری کُزنا در جهان و مراحل رعایت بهداشت عمومی که در سالهای گذشته تأثیرات بسیار زیادی را در زندگی روزمرهٔ ما اعمال کرده است، من تصمیم گرفته‌ام که برنامهٔ فرهنگی دیگری را در شهر رگننتی برگزار کنم تا با خانم فریده و اعضای خانواده‌اش تجدید دیداری دوباره داشته باشم و بتوانم حاصل عشق و علاقهٔ او را به شخص چکمو عزیزمان و نیز تلاشی که او برای ترجمهٔ آثار منظوم ایتالیایی انجام می‌دهد، رسماً به او تقدیم دارم. از این رو بسیار مایلم که مراتب سپاس و امتنان عمیق خود را نسبت به خانم فریده تقدیم دارم: کسی که نمونهٔ بارزی از یک بانوی اندیشمند و همزمان تلاش‌گری سختکوش و ساعی است که همواره کوشیده است از طریق فعالیت‌های ادبی و فرهنگی‌اش، روابط دوستی و رفاقت میان اقوام گوناگون را بیش از پیش گسترش بخشد.

شهر رگننتی، ۸ ژوئیه ۲۰۲۱

۱۷ تیر ۱۴۰۰